

Regeling EXPO

Experimenteren met ict in het Primair Onderwijs

Versienummer: 1.0

Datum vaststelling: 6 oktober 2009

Inhoudsopgave

1	Kennisnet zoekt 10 PO-scholen die onderzoek willen uitvoeren naar opbrengsten van ict in het basisonderwijs.—3
2	Wat wordt er onderzocht en hoe?—3
3	Wat levert meedoen aan EXPO op?—4
4	Komt mijn school in aanmerking om deel te nemen aan het onderzoek?—4
5	Wat moet ik doen en welke ondersteuning is er?—4
6	Planning—6
7	Aanvraagprocedure—6
8	Aanvullende informatie—6
	BIJLAGE: Formele aspecten—7
	I Citeertitel—7
	II Doelstelling—7
	III Doelgroep—7
	IV Financiële bijdrage—7
	V Criteria—7
	VI Rol en werkwijze van de beoordelings- en besluitvormingscommissie—8
	VII Overige formele aspecten—9

Regeling EXPO

Experimenteren met ict in het Primair Onderwijs

1 Kennisnet zoekt 10 PO-scholen die onderzoek willen uitvoeren naar opbrengsten van ict in het basisonderwijs.

Binnenkort starten we een nieuw onderzoek in het basisonderwijs, waarbij wij scholen gelegenheid bieden om voorstellen in te dienen voor onderzoek naar ict-toepassingen. We zoeken 10 PO-scholen die willen weten of hun verwachtingen van de meerwaarde van door hen gebruikte ict-toepassingen voor het primaire proces kloppen.

Voorbeelden van zulke verwachtingen:

- Presteren de leerlingen beter als ik gebruik in mijn lessen?
- Kan ik tijd besparen als ik inzet op school?
- Wordt leren leuker als ik de leerlingen afwisselend laat werken met en met?
- Krijgen de leerlingen meer zelfvertrouwen als ik gebruik in mijn lessen?
- Kan het gebruik van me helpen meer overzicht te houden en inzicht in.....te geven?
- Zal de motivatie van leerlingen toe nemen als ik ga gebruiken in mijn lessen?
- Klopt het dat de vaardigheden om samen te werken en te plannen groter worden als ik gebruik in mijn lessen?
- Wordt lesgeven leuker als ik gebruik maak van?
- Kan ik efficiënter werken als ik gebruik in plaats van?
- Komt de manier van werken beter tegemoet aan de individuele behoeften van mijn leerlingen als ik gebruik in mijn lessen?

Het moet gaan om ict-toepassingen die in uw schoolpraktijk al redelijk zijn uitgekristalliseerd en waarvan uw school wil weten of het werkelijk oplevert wat men vooraf heeft bedacht. Denk bijvoorbeeld aan toepassingen die op beperkte schaal op uw school zijn uitprobeerd en waarvan u de resultaten empirisch wilt kunnen onderbouwen alvorens een besluit te nemen over verdere opschaling.

2 Wat wordt er onderzocht en hoe?

In het onderzoek wordt *uw* vraag onderzocht door een onafhankelijk onderzoeksbureau. Bij het formuleren van de vraag kunt u hulp krijgen van een 'vraagverhelderaar'. Het onderzoeksbureau schrijft op basis van uw vraag een onderzoeksplan, en houdt daarbij zo veel mogelijk rekening met de situatie op uw school. U bepaalt dus *wat* er onderzocht wordt; het onderzoeksbureau maakt een plan *hoe* dit het best onderzocht kan worden. Het onderzoeksbureau zoekt bijvoorbeeld de beste vragenlijsten bij uw vraag, analyseert de onderzoeksresultaten en schrijft de rapportage. Zo blijft de inhoud van het onderzoek in handen van de school, maar is onafhankelijkheid van het onderzoek gewaarborgd. De gegevens verzamelt u grotendeels zelf¹.

Het onderzoek is zogenaamd quasi-experimenteel onderzoek. Dat betekent dat een groep leerlingen die met de ict-toepassing gaat werken (de experimentele groep) met een voormeting

¹ In afgelopen periode zijn in het voortgezet onderwijs een aantal vergelijkbare onderzoeken uitgevoerd rondom resultaten van ict in het VO. De volgende publicaties geven indruk van opzet, analyses en resultaten:
<http://onderzoek.kennisnet.nl/onderzoeken/rendement/effect>
<http://onderzoek.kennisnet.nl/kennisvanwaarde/onderzoekreeks> (publicatie april 2009 en januari 2008)

en een nameting vergeleken wordt met een andere, vergelijkbare groep leerlingen die dat niet doet (de controlegroep).

3 Wat levert meedoen aan EXPO op?

De deelnemende scholen krijgen heel gericht inzicht in of de gebruikte ict-toepassing in de gekozen setting werkt of niet. De deelnemende scholen krijgen een vergoeding voor de te maken projectkosten en een onkostenvergoeding voor de medewerking aan het onderzoek (in totaal gaat het om maximaal € 40.000 per school). De kosten voor het onderzoeksbureau zijn voor Kennisnet.

De uitkomsten van het onderzoek zullen ook gedeeld worden met andere scholen, zodat zij meer gefundeerde keuzes kunnen maken voor de inzet van ict. Met deze kennis kan succesvolle inzet zich herhalen en kan voorkomen worden dat men onnodig doorgaat met niet-werkende toepassingen/leersituaties.

4 Komt mijn school in aanmerking om deel te nemen aan het onderzoek?

De regeling 'EXPO' biedt kansen voor scholen die door gebruik van ict efficiënter willen gaan werken en een kwaliteitsslag willen maken in het onderwijs. Zowel scholen die al vernieuwend bezig zijn met ict, als scholen waar ict nog in de 'kinderschoenen' staat, maar die het schooljaar 2009-2010 gebruiken om (op kleine schaal) in de praktijk te experimenteren met ict, kunnen een aanvraag indienen.

Voorwaarden voor deelname:

- De PO-school/samenwerkingsorganisatie heeft zelf een idee over het inzetten van een (vernieuwende) ict-toepassing en wat dat op gaat leveren.
- Dit idee wordt in de praktijk gebracht in schooljaar 2009-2010.
- Uitgangspunt is dat de ict-toepassing tenminste drie maanden in de les gebruikt wordt en dat er in de periode januari-mei 2010 een nulmeting en (na ongeveer drie maanden) een nameting gedaan kan worden. Het project kan eventueel al eerder gestart zijn of nog langer doorlopen.
- Er is een projectleider aanwezig namens de school. De projectleider:
 - levert achtergrondinformatie aan;
 - beschrijft de onderwijssituatie;
 - coördineert de totstandkoming van het plan van aanpak, uitvoering van het project en het onderzoek;
 - organiseert de gegevensverzameling;
 - onderhoudt de contacten met de schooldirectie en collega's over het project;
 - is aanspreekpunt voor Kennisnet en de onderzoekers.

5 Wat moet ik doen en welke ondersteuning is er?

Alle fasen

- Er dient een projectleider als vast aanspreekpunt beschikbaar te zijn gedurende de projectperiode.

Fase aanvraag (tot 27 oktober 2009)

- Als het voor de uitvoering van het onderzoek noodzakelijk is dat wordt geïnvesteerd in bijvoorbeeld hardware, software of training dan kan dit op het aanvraagformulier worden toegelicht en in de begroting worden opgenomen.

- Houdt u in de aanvraag rekening met de uren die de projectleider zal besteden aan gegevensverzameling voor het onderzoek. Deze gegevensverzameling vindt onder meer plaats bij leerlingen en leraren die meedoen aan het experiment en bij een vergelijkbare groep leerlingen en leraren die niet meedoet. Deze gegevens zijn nodig voor vergelijking, om inzicht te krijgen in de ontwikkelingen bij de deelnemers aan het experiment.
- Beschrijf zo helder mogelijk de ict-toepassing die uw school voor ogen heeft, wat u daarvan verwacht en waarom. U kunt uw kansen vergroten door het kiezen van een ict-toepassing of onderzoeksvraag waar nog niet veel over bekend is.
- In de bijlage is nauwkeurig beschreven hoe en aan de hand van welke beoordelingscriteria de selectie wordt gemaakt.
- Wie vragen heeft bij het invullen van het aanvraagformulier kan contact opnemen met h.groeneveld@kennisnet.nl.
- Lever het compleet ingevulde aanvraagformulier in voor 27 oktober 2009 12.00 uur.

Fase selectie (4 november 2009)

- Kennisnet selecteert minimaal 10 scholen. Voor meer informatie over deze procedure zie de bijlage. De hoogte van de bijdrage is in deze fase nog niet definitief.
- Alle aanvragende scholen ontvangen bericht.

Fase voorbereiding (Plan van Aanpak schrijven) (november 2009)

Als de school wordt geselecteerd:

- bepaalt de school de exacte onderzoeksvraag en levert de projectleider uiterlijk 30 november 2009 een Plan van aanpak bij Kennisnet in. In dit plan van aanpak dient een concreet project beschreven te worden (doel, resultaten, planning, aanpak, financiën, inzet leraren etc.). Een format van het plan van aanpak kan gedownload worden. In overleg kan ondersteuning geboden worden door Kennisnet, zoals hulp bij het vertalen van de eigen verwachtingen naar een wetenschappelijke onderzoeksvraag en het meedenken over de opzet van het project en het inrichten van de onderwijssituatie.
- zorgt de projectleider voor het betrekken van de directie, teams, leraren en leerlingen.
- treft de projectleider voorbereidingen (planning, aanschaf, organisatie, informeren betrokken leraren, afstemming) voor de uitvoering van het project.
- maakt het onderzoeksbureau een onderzoeksplan op basis van het plan van aanpak. Binnen de school of tussen locaties/scholen die onder het bestuurlijk gezag van de aanvrager vallen, worden een experimentele en controle situatie ingericht.

Fase toekenning stimuleringsgeld (begin december 2009)

- Kennisnet stelt (op basis van het plan van aanpak en het onderzoeksplan) de hoogte van de bijdrage vast en stelt een overeenkomst op.
- De directies van Kennisnet en de school ondertekenen ieder de overeenkomst, waarin de afspraken, de randvoorwaarden en hoogte van de bijdrage zijn vastgelegd.
- Kennisnet betaalt de eerste termijn van de bijdrage.

Fase uitvoering en onderzoek (januari- juni 2010)

- De projectleider zorgt dat de school volgens plan in de periode januari-juni 2010 het project uitvoert, onder begeleiding van Kennisnet en het onderzoeksbureau.
- Het onderzoeksbureau plant in overleg met de projectleider een voormeting en nameting aan in de periode januari-juni 2009 (of zoveel eerder als de school het project heeft afgerond of wanneer in het belang van het onderzoek nodig is).
- De projectleider is als aanspreekpunt beschikbaar voor de onderzoekers en draagt zorg voor de uitvoering van het onderzoek op school als coördinator van de gegevensverzameling. Afhankelijk van het onderzoeksplan kan het bijvoorbeeld gaan om:
 - het plannen en uitzetten van vragenlijsten (papieren of elektronisch)
 - het aanleveren van namen en telefoonnummers en praktische suggesties aan het onderzoeksbureau ten behoeve van de planning van (telefonische) interviews met docenten

Omdat voor het krijgen van hard bewijs een hoge respons noodzakelijk is, is een zeer belangrijke taak van de projectleider om te borgen dat tenminste 80% van de leerlingen/leraren/directieleden die bij het onderzoek betrokken zijn daadwerkelijk aan het onderzoek meewerkt. Tevens zorgt de projectleider ervoor dat de benodigde achtergrondgegevens (bv. rapportcijfers, toetsgegevens) worden opgeleverd.

- Kennisnet fungeert als klankbord en expertisecentrum voor de scholen.

Fase verspreiding resultaten

- Het onderzoeksbureau analyseert de gegevens en verwerkt de resultaten in een rapportage.
- Kennisnet organiseert kennisdeling door middel van publicaties, artikelen, workshops en presentaties.
- De school levert een actieve bijdrage aan het uitdragen van de uitkomsten van het onderzoek, bijvoorbeeld door op eigen school bredere bekendheid te geven aan de resultaten en medewerking te verlenen aan een artikel of een congres etc.

6 Planning

6 oktober 2009	Vaststelling en publicatie regeling
27 oktober 2009	Ontvangst aanvraagformulier bij Kennisnet
4 november 2009	Uitslag selectie van scholen voor het onderzoek
November 2009	Opstellen van een plan van aanpak met ondersteuning van Kennisnet
December 2009	Ondertekenen overeenkomst en betaling eerste termijn op basis van plan van aanpak (opgesteld door de school) en onderzoeksplan (opgesteld door onderzoeksbureau)
Januari 2009 - juni 2010	Uitvoering van de projecten
Najaar 2010	Presentatie van onderzoeksresultaten door Kennisnet en onderzoeksbureau

7 Aanvraagprocedure

Om in aanmerking te komen voor selectie, dient het aanvraagformulier digitaal te worden ingediend.

De sluitingsdatum hiervoor is als volgt vastgesteld:

- Digitaal indienen van de aanvraag: **uiterlijk op 27 oktober 2009 12.00 uur**.
- U dient daarvoor het aanvraagformulier EXPO te hanteren. Het formulier kunt u downloaden van de website <http://regelingen.kennisnet.nl>.

Digitaal insturen naar:

h.groeneveld@kennisnet.nl cc. binnendienst@kennisnet.nl (onder vermelding van EXPO en de naam van uw school)

8 Aanvullende informatie

Meer informatie over deze regeling is te verkrijgen bij:

Hilda Groeneveld, projectleider EXPO, h.groeneveld@kennisnet.nl, tel. 079 - 329 65 17

Website: <http://regelingen.kennisnet.nl>

BIJLAGE: Formele aspecten

I Citeertitel

De regeling wordt aangehaald als "Regeling EXPO".

II Doelstelling

De doelstelling van de regeling is te stimuleren dat ict op een effectieve en efficiënte wijze wordt ingezet in het PO door te onderzoeken welke bijdrage ict levert aan

- de verbetering van de efficiency en
- kwaliteit in het onderwijs en/of
- een toename bevordert van het werkplezier van de leraar.

De volgende resultaten worden beoogd:

- Inzicht in welke bijdrage ict kan leveren aan het zo effectief en efficiënt mogelijk inrichten van het primaire proces (denk hierbij ondermeer aan oplossingen die leerlingen helpen beter te leren, of oplossingen die zelfstandig(er) leren mogelijk maken).
- Inzicht in welke bijdrage ict kan leveren aan het ondersteunen en verbeteren van het gehele onderwijsproces. (denk hierbij aan aspecten zoals communicatie met ouders, organisatie van het leren, aanbod en organisatie van leerstof, monitoren, sociaal pedagogische begeleiding en het optimaliseren van werken in teams)

Om deze doelstelling te bereiken stelt Kennisnet een stimuleringsbijdrage en ondersteuning ter beschikking waarmee praktische en financiële belemmeringen om ict vernieuwend in te zetten gedeeltelijk worden gecompenseerd.

III Doelgroep

De regeling is bedoeld voor scholen in het PO.

IV Financiële bijdrage

De bijdrage die Kennisnet verstrekt is bedoeld als bijdrage in de eventuele aanschaf van materiële voorzieningen, professionalisering en de vergoeding van de bestede uren (bijvoorbeeld 5 leraren à 0,2 fte gedurende de voorbereidingen, de uitvoering en de afronding van het project). De maximale bijdrage per school is € 40.000.

Vooralsnog is maximaal € 400.000 beschikbaar voor de scholen kunnen minimaal 10 onderwijsinstellingen worden gehonoreerd binnen deze regeling.

V Criteria

Hieronder wordt beschreven op basis van welke criteria de aanvragen worden beoordeeld door de beoordelingscommissie en de besluitvormingscommissie. Er zijn 3 criteria, elk met een puntenscore. In totaal kunnen maximaal 100 punten worden toegekend.

Criterion A : Ambitie van de school voor het komende jaar (40 punten)

In paragraaf 2 van het aanvraagformulier schrijft de aanvrager

- wat de ambitie is van de onderwijsinstelling;
- op welke wijze het onderwijs wordt organiseerd;
- welke doelen men nastreeft door inzet van ict;
- wat (concrete) resultaten zijn die bereikt moeten worden.

De ambitie wordt beoordeeld op helderheid van de omschrijving, relevantie, de mate waarin de verwachtingen duidelijk zijn. Aan de hand van deze ambitie wordt beoordeeld of de ambitie een waardevolle aanvulling is op hetgeen reeds bekend is rondom het vraagstuk.

Criterion B: Schoolkenmerken (40 punten)

In paragraaf 3 van het aanvraagformulier licht de aanvrager een aantal randvoorwaarden toe die van belang worden geacht voor realisatie van de schoolambitie.

Aan de hand van deze informatie wordt nagegaan wat de haalbaarheid en kans van slagen is voor het waarmaken van de ambitie binnen de school.

Criterion C: Planning (20 punten)

In paragraaf 4 van het aanvraagformulier geeft de aanvrager een realistische inschatting van de uit te voeren werkzaamheden in de loop van het schooljaar.

Aan de hand van deze informatie wordt nagegaan of het project gedegen in elkaar zit en binnen de gevraagde periode kan worden uitgevoerd.

Bij de afwegingen die gemaakt worden, spelen behalve bovenstaande criteria ook de hoogte van de gevraagde financiële bijdrage (gekoppeld aan betekenis/meerwaarde van het project) en spreiding van projectaanvragen een rol. Kennisnet streeft naar een evenredige verdeling van aanvragen. Zo heeft het de voorkeur projecten toe te kennen in verschillende regio's, over verschillende ict-toepassingen etc.

VI Rol en werkwijze van de beoordelings- en besluitvormingscommissie

Er is een beoordelingscommissie en een besluitvormingscommissie. In beide onafhankelijke commissies is de volgende deskundigheid vertegenwoordigd:

- Kennis van onderwijs(vernieuwingen) in het PO
- Kennis van didactiek
- Kennis van onderzoek
- Kennis van ict

Beoordelingscommissie

Alleen op tijd en compleet ingevulde aanvraagformulieren worden aan de beoordelingscommissie voorgelegd. Per criterium kent ieder lid van de beoordelingscommissie een aantal punten toe. Vervolgens wordt een totaaloverzicht en een advies gemaakt. De beoordelingscommissie draagt scholen voor aan de besluitvormingscommissie.

Besluitvormingscommissie

De onafhankelijke besluitvormingscommissie van Kennisnet neemt vervolgens de besluiten tot de definitieve selectie van onderwijsinstellingen. De besluitvormingscommissie heeft het exclusieve recht om binnen de gestelde randvoorwaarden, op basis van de gestelde criteria en financiële afwegingen scholen te selecteren voor de deeltrajecten. De besluitvormingscommissie heeft het recht te prioriteren.

De besluitvormingscommissie bepaalt de hoogte van de individuele stimuleringsbijdragen, verdeelt de projectgelden en kan voorwaarden verbinden aan de toekenning. De

besluitvormingscommissie heeft de bevoegdheid om bij de definitieve toekenning af te wijken van het gevraagde bedrag en/of het aanvankelijk toegezegde bedrag. Enig besluit van de besluitvormingscommissie hieromtrent wordt door Kennisnet schriftelijk aan de contactpersoon meegedeeld.

Het besluit van de besluitvormingscommissie wordt schriftelijk aan de aanvrager medegedeeld. Over overwegingen, adviezen, beoordelingen en besluiten van de beoordelings- en/of besluitvormingscommissie wordt niet gecorrigeerd.

In de op te stellen overeenkomst worden de beoogde resultaten, zoals aangegeven door de school en eventueel aangevuld door de besluitvormingscommissie, vastgelegd. Tevens wordt (hieraan gekoppeld) een betalingsschema opgenomen. Elke termijn wordt uitbetaald nadat de afgesproken projectresultaten zijn bereikt en de (eind)verantwoording is ontvangen en akkoord is. Indien de (eind)verantwoording als onvoldoende wordt beoordeeld of indien projecten gedurende het traject niet volgens het plan worden uitgevoerd wordt de termijn niet uitbetaald. Mocht blijken dat gelden niet volgens de afspraken zijn besteed, dan kunnen deze met terugwerkende kracht (gedeeltelijk) worden teruggevorderd.

VII Overige formele aspecten

De regeling stelt bij het verstrekken van een financiële bijdrage een aantal randvoorwaarden:

1. Samenwerkende scholen kunnen gezamenlijk een aanvraag indienen. Samenwerking of partnerschap is in principe niet van invloed op de hoogte van de toe te kennen bijdrage.
2. Het opstellen van een plan van aanpak, waarin activiteiten en inzet middelen worden verantwoord, is een voorwaarde voor het gericht financiële middelen ter beschikking stellen. Op basis van dit plan van aanpak wordt definitief vastgesteld welke inspanningen de school levert en wat de hoogte is van de bijdrage die hier tegenover staat. Aan de aanvraag en selectie als zodanig kunnen dus geen rechten worden ontleend.
3. Indien een financiële bijdrage, inclusief eventuele randvoorwaarden, door de besluitvormingscommissie wordt toegekend aan een project, wordt dit vastgelegd in een overeenkomst tussen de directie van de onderwijsinstelling en Kennisnet.
4. De geselecteerde scholen worden ingelicht en bekend gemaakt op de website van Kennisnet.
5. De onderwijssituatie wordt zo ingericht dat in het schooljaar 2009-2010 gedurende een bepaalde periode kan worden onderzocht of ict daadwerkelijk een bijdrage levert aan beter en/of efficiënter onderwijs.
6. Tijdens de uitvoering zal Kennisnet toezicht houden op de toepassing van deze afspraken en de administratieve handelingen voor de uitvoering van de regeling verzorgen, voor zover deze betrekking hebben op de verantwoordelijkheden van Kennisnet.
7. Stichting Kennisnet toetst gedurende de uitvoering van het project of gestelde doelen (zoals verwoord in het plan van aanpak en/of contract) worden behaald en afspraken worden nagekomen. De scholen die budget hebben ontvangen, sturen binnen een maand na afronding van het project of uiterlijk 1 juli 2010 een eindverantwoording, zodat Kennisnet kan controleren of de besteding van het geld volgens de afspraken is geschied.
8. De school levert een actieve bijdrage aan het uitdragen van de uitkomsten van het onderzoek, bijvoorbeeld door op eigen school bredere bekendheid te geven aan de resultaten en medewerking te verlenen aan een artikel of een congres etc.
9. Kennisnet heeft het recht om de ingediende aanvragen, plannen van aanpak, ontwikkelde producten etc. alsmede de kennis en ervaringen die in het kader van de regeling zijn opgedaan, te vereenvoudigen en openbaar te maken, met het oog op de overdraagbaarheid van kennis die met behulp van deze bijdrage tot stand is gekomen.